

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas Savienības iedzīvotāju pilsoniskā līdzdalība

**EIROPAS
DIENA
9.maijs**

Eiropas eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Tu uzzināsi:

1. Kas ir **pilsoniskā līdzdalība** un kādi ir tās veidi?
2. Kāpēc ir svarīgi piedalīties **Eiropas Parlamenta** vēlēšanās?
3. Kā var līdzveidot un **ietekmēt ES lēmumus**?
4. Kas ir **lūgumraksts** un **Eiropas pilsoņu iniciatīva**?

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Pilsoniskā līdzdalība

Pilsoniskā līdzdalība ir iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedrībai nozīmīgu jautājumu apspriešanā un īstenošanā.

Pilsoniskā līdzdalība ir viens no demokrātiskas valsts un arī Eiropas Savienības (ES) pamatelementiem. Demokrātija nozīmē, ka vara pieder tautai, tāpēc mūsu visu **tiesības un pienākums** ir kopīgi veidot Eiropas nākotni.

Interesējies, piedalies un uzlabo!

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Pilsoniskās līdzdalības piemēri Eiropas Savienībā

ES piedāvā dažādas pilsoniskās līdzdalības iespējas ikvienam tās pilsonim:

- piedalīšanās Eiropas Parlamenta vēlēšanās (nākamās notiks 2019. gada maijā);
- tikšanās vai sazināšanās (iesniegumi, vēstules, pretenzijas u.c.) ar Latvijas un ES iestāžu pārstāvjiem un darbiniekiem, sniedzot ierosinājumus lēmumu izstrādei, ieviešanai;
- Eiropas tiesību aktu sabiedriskā apspriešana;
- lūgumraksta iesniegšana Eiropas Parlamentam un dalība Eiropas pilsoņu iniciatīvā;
- līdzdalība biedrībās, neformālajās grupās, politiskajās partijās;
- piedalīšanās akcijās, piketos, ielu gājienos, demonstrācijās, streikos u.c.

Izplatītākās līdzdalības formas

Latvijas jaunatnes padome | 2.

Jauniešu politiskā līdzdalība Latvijā: situācijas raksturojums un līdzdalības faktoru (determinantu) analīze

Attēls 4. Veidi politisko lēmumu ietekmēšanai: efektivitāte un personīgā aktivitāte (2015.g.; %)

Bāze: visi respondenti, n=1512

Pētījums pieejams šeit:

[Noslēguma ziņojums](#)

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Dalība Eiropas Parlamenta vēlēšanās

- **Eiropas Parlaments** ir vienīgā Eiropas Savienības institūcija, ko ievēlē ES pilsoņi tiešās vēlēšanās. Vēlēšanas notiek reizi piecos gados. Nākamās Eiropas Parlamenta vēlēšanas notiks **2019. gada maijā**.
- Eiropas Parlamenta vēlēšanās Latvijā drīkst piedalīties ikviens Latvijas pilsonis, kurš ir sasniedzis 18 gadu vecumu, bet kandidēt Latvijā ir iespējams no 21 gada vecuma. Kandidāta minimālais vecums dažādās ES valstīs atšķiras: tas ir no 18 līdz pat 25 gadiem.
- Atceries, ka arī **Saeimas vēlēšanās** ir būtiska ietekme uz ES, tai skaitā Latvijas pārstāvēto politiku ES! Nākamās Saeimas vēlēšanas notiks **2018. gada oktobrī**.

Eiropas eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Latvijā līdz pat 80% likumu ir balstīti uz ES lēmumiem – piedalies vēlēšanās un ietekmē savu nākotni Latvijā un Eiropā!

**EIROPAS
DIENA**
9. maijs

Eiropas

eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Latvijas amatpersonas līdzveido ES lēmumus – interesējies un izsaki savas domas!

- Katrā ministrijā ir amatpersonas, kas atbild par Latvijas skatījumu uz jaunajiem ES tiesību aktiem. Šis redzējums tiek iestrādāts tā saucamajā nacionālajā pozīcijā. Gala apstiprinājumu Latvijas pozīcijai sniedz Saeimas Eiropas lietu komisija.
- Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdes ir atklātas, un tajās var piedalīties, piesakoties atbilstoši Saeimas noteiktajai kārtībai.
- Papildu informāciju un atbildīgās amatpersonas kontaktinformāciju var atrast katras ministrijas un Ministru kabineta interneta vietnes sadaļā «Sabiedrības līdzdalība».

Eiropas

eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Latvijas amatpersonas līdzveido ES lēmumus – interesējies un izsaki savas domas!

- Eiropas tiesību aktu apspriešanā var piedalīties, iesaistoties arī kādas biedrības darbībā, kas seko Latvijas ministriju, Ministru kabineta, Saeimas vai ES institūciju darbam.
- Arī Latvijas pašvaldību un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, kuri darbojas Eiropas Reģionu komitejā, respektīvi Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā, un veido neatkarīgus atzinumus par ES dokumentiem, var sniegt savu redzējumu un uzklaustīt tavu.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja

Tilts, kas vieno Eiropu ar organizētu pilsonisko sabiedrību

Lasi vairāk un sazinies [EESK](#)

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Sazinies ar Eiropas Savienības institūciju amatpersonām!

Ja vēlies uzdot jautājumu vai paust viedokli par kādu sabiedriski nozīmīgu jautājumu, Tev ir iespējams uzrunāt Latvijas vai ES iestāžu amatpersonas.

Saziņai vari izmantot:

- oficiālo kontaktinformāciju, t.sk. palīgi un padomnieki (tālrunis, e-pasts), piemēram, [Eiropas Parlamenta mājaslapā](#);
- publiskus pasākumus, kuros piedalās amatpersonas;
- iestāžu un amatpersonu profilus sociālajos tīklos.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

E-saziņa

Vairāki Eiropas Parlamenta deputāti – [Sandra Kalniete](#), [Krišjānis Kariņš](#), [Roberts Zīle](#), [Artis Pabriks](#), [Inese Vaidere](#), [Tatjana Ždanoka](#) – ir izveidojuši savas interneta vietnes.

Eiropas Parlamenta deputāti – Sandra Kalniete, Krišjānis Kariņš un Roberts Zīle – ir sastopami Eiropas Parlamenta *Newshub* interneta vietnē:
<http://www.epnewshub.eu/#/template=newslist>

[Andreja Mamikina](#) un [Ivetas Grigules](#) kontaktinformācija atrodama kopīgajā Eiropas Parlamenta deputātu vietnē.

Eiropas
eksāmens

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas tiesību aktu sabiedriskā apspriešana

Eiropas Komisija izstrādā jaunus tiesību aktus, kā arī pilnveido jau esošos. Tiesību aktus nodod sabiedriskajai apspriešanai interneta vietnē [“Jūsu balss Eiropā”](#). Ikviens var izteikt savu viedokli, iesaistīties diskusijās ar Eiropas Komisijas amatpersonām, iegūt papildu informāciju un konsultācijas.

The screenshot shows the 'Your Voice in Europe' website. At the top, there is a navigation bar with the European Commission logo and the text 'JŪSU BALSS EIROPĀ'. Below this, there is a sub-header 'Eiropas Komisija > Jūsu balss Eiropā'. The main content area features a 3D white figure holding a red megaphone. To the right of the figure, there is a list of bullet points in Latvian, detailing the purpose of the 'Your Voice in Europe' initiative and listing various topics for public consultation, such as roadmaps, initiatives, and legislative proposals.

JŪSU BALSS EIROPĀ

Eiropas Komisija > Jūsu balss Eiropā

Jūsu balss
Eiropā

Sāklumlapa | Apspriešanas | Sniedziet atsauksmes! | Noderīgas saites

“**Jūsu balss Eiropā**” ir Eiropas Komisijas vietne, kurā vienuviet pieejamas daudzas sabiedriskās apspriešanas un iespējas sniegt atsauksmes. Tajā varat paust savu viedokli par ES politiku visos tās izstrādes un īstenošanas posmos. Atbilstīgi savai [lietderīgai regulējuma programmai](#) Eiropas Komisija ir apņēmusies [vairāk ieklausīties iedzīvotājos un ieinteresētajās personās](#) jau no idejas rašanās brīža, bet arī laikā, kad Komisija gatavo priekšlikumu un kad tas ir pieņemts un vēlāk tiek izvērtēts.

- Atsauksmes par [celvežiem \(roadmaps\) un sākotnējiem ietekmes novērtējumiem](#) var sniegt izstrādes procesa sākumā.
- Atkarībā no konkrētās iniciatīvas var tikt sarīkotas dažāda veida konsultācijas, piemēram, konkrētai mērķauditorijai domātas sabiedriskās apspriešanas. [Sabiedriskajās apspriešanās](#) jūs varat izteikt savu viedokli par būtiskiem sagatavošanā esošu Komisijas priekšlikumu [ietekmes novērtējuma](#) aspektiem, kā arī par svarīgākajiem jau ieviestas politikas [novērtēšanas](#) un atbilstības pārbaudes elementiem. Sabiedriskās apspriešanas parasti turpinās vismaz 12 nedēļas.
- Par [Komisijas priekšlikumiem](#) atsauksmes var sniegt jaunas likumdošanas iniciatīvas izstrādes beigās, kad projektu ir pieņēmusi Komisijas komisāru kolēģija.
- Nākotnē varēs sniegt atsauksmes arī par [deleģēto aktu](#) un [svarīgu īstenošanas aktu projektiem](#).

Iepazīsties ar interneta vietni un uzzini, kuri aktuāli tiesību akti pašlaik ir nodoti apspriešanai!

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Lūgumraksts Eiropas Parlamentam

Ikvienam ES pilsonim, organizācijai vai uzņēmumam ir tiesības iesniegt **lūgumrakstu** (piemēram, sūdzība vai ierosinājums) par tēmu, kas skar šo pilsoni un ir ES pārziņā. Lūgumrakstā skartais jautājums var būt saistīts ar personu individuāli vai arī ar sabiedrības interesēm kopumā.

Visus ES pilsoņu lūgumrakstus izskata Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komiteja, kas pieņem lēmumu par tālāko nepieciešamo rīcību katrā gadījumā: virzīt vai nevirzīt lūgumrakstā minētā jautājuma risināšanu.

Pirms lūgumraksta izveidošanas ir svarīgi pārliecināties vai izskatāmais jautājums ir tieši Eiropas Parlamenta, nevis nacionālās pārvaldes iestāžu kompetencē.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas pilsoņu iniciatīva

- **Eiropas pilsoņu iniciatīva** ir iespēja ES valstu pilsoņiem ar savu parakstu atbalstīt kādu iniciatīvu par tiesību aktu izstrādi vai arī pašam tādu ierosināt Eiropas Komisijai.
- Saskaņā ar noteikumiem Eiropas pilsoņu iniciatīvu var ierosināt **pilsoņu komiteja**, kurā darbojas vismaz septiņi ES pilsoņi no septiņām dažādām valstīm.
- Lai iniciatīvu izskatītu Eiropas Parlaments, pēc Eiropas pilsoņu iniciatīvas ierosināšanas un reģistrēšanas tā jāatbalsta vismaz vienam miljonam parakstītāju, kas pārstāv vismaz septiņas ES valstis.

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Eiropas pilsoņu iniciatīvas piemērs

Eiropas pilsoņu iniciatīvu „Tiesības uz ūdeni” atbalstīja 1,659,543 pilsoņu 13 ES dalībvalstīs, kas ir ievērojami vairāk, nekā nepieciešams.

Tā aicināja noteikt, ka ūdens un sanitārija ir katra iedzīvotāja tiesības, tādēļ ūdensapgāde un ūdens resursu pārvaldība būtu jāizslēdz no iekšējā tirgus noteikumiem un liberalizācijas.

Atbildot uz šo priekšlikumu, Eiropas Komisija pieņēmusi paziņojumu, kurā ir vairāki konkrēti pasākumi šajā jomā.

Foto: right2water.ie

Šobrīd tiek vākti paraksti par glisofāta aizliegšanu. Lasi sīkāk par šo Eiropas pilsoņu iniciatīvu un piedalies : [Par glisofāta aizliegšanu](#)

**Eiropas
eksāmens**

9.maijs

8.00-21.00

Papildu informācijas avoti

- [LR Ārlietu ministrijas mājaslapa par ES jautājumiem](#)
- [Latvija Eiropas Savienībā](#)
- [Eiropas Savienības māja](#)
- [Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā](#)
- [Eiropas Parlamenta Informācijas birojs Latvijā](#)
- [Eiropas Parlamenta vietne](#)
- [Eiropas komisijas vietne “Jūsu balss Eiropā”](#)
- [Domnīcas Providus vietne: Atvērtā Eiropa: Atvērtie dati atvērtai sabiedrībai](#)